

Nr 233.

Av herr **Andersson, Elof, m. fl.** *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets ordnande.*

I sitt den 15 mars 1923 avgivna betänkande säger försvarsrevisionen rörande det frivilliga skytteväsendet, »att den frivilliga skytterörelsen med den omfattning, den numera erhållit, ur försvarssynpunkt måste tillmätas mycket stort värde, torde icke kunna bestridas. Genom densamma beredes de värnpliktiga tillfälle att såväl före påbörjandet av den militära tjänstgöringen förvärva sig skjutskicklighet som att efter dennas fullgörande på ett effektivt sätt underhålla densamma. Med hänsyn härtill har revisionen ansett det vara synnerligen önskvärt, att denna rörelse på det ena eller andra sättet inramas i själva försvarsorganisationen». Revisionen anför vidare:

»Därest den frivilliga skytterörelsen skall kunna upprätthållas, kräves med nödvändighet, att den allt fortfarande kommer i åtnjutande av statsunderstöd», varefter revisionen föreslår, att å riksstaten må till det frivilliga skytteväsendet uppföras såsom ett ordinarie anslag ett belopp av 750,000 kronor och »icke såsom hittills utgå endast å extra stat».

Ingenting har i fråga om skytteväsendet efter detta inträffat, som på något sätt kan vara ägnat att förringa detta uttalande, tvärtom hava tidsförhållandena ytterligare bekräftat vad försvarsrevisionen i detta avseende anför.

Enligt alla militära auktoriteters enstämmiga utsago är det frivilliga skytteväsendet av den största betydelse för de värnpliktiges utbildning i en av försvarets viktigaste och mest svårlärda grenar.

Lärdomarna från världskriget hava även på ett oförtydligt sätt bekräftat den personliga skjutfärdighetens ofantliga betydelse, vilket även av vår härledning beaktats.

Sålunda förutsättes i infanteriets nya reglemente en särskilt väl utbildad s. k. »prickskytt» i vardera av de fyra grupper, som nu utgöra en pluton. Bortåt tiondelen av gevärskompaniets manskap skall enligt organisationen utgöras av dylika utvalda skyttar. Härtill kommer även att för de moderna numera införda specialvapnen — kulsprutor och kulsprutegevär — ovillkorligen fordras särskilt goda skyttar. Kan detta mål icke nås, bliva dessa nya vapen icke till avsedd nytta och en viktig del av försvarets effektivitet äventyras.

Men ingalunda skall det visa sig möjligt att enbart medelst de övningar, som kunna utföras under värnpliktstiden, varken med den nu gällande och än mindre med den föreslagna kortare, kunna skapa tillräckligt antal sådana kvalificerade skyttar, som för nyssnämnda särskilda ändamål erfordras. Ett dylikt resultat skulle ovillkorligen kräva mycket mera omfattande övningar med ökad ammunitionsförbrukning och följaktligen medförande betydligt större kostnader.

Lösningen av detta för försvarets effektivitet så viktiga spörsmål kan i hög grad underlättas genom det frivilliga skytteväsendet, vilket visat sig äga en obestridd förmåga att kunna utbilda tusentals verkligt skickliga skyttar. Men även för den stora massan värnpliktiga vid gevärskompanierna är det tillskott i skjutskicklighet, som genom den frivilliga skytteverksamheten kan åstadkommas, av största betydelse.

Vid uppgörande av den nya skjutinstruktionen för truppförband, beväpnade med 6,5 mm. gevär, har man även räknat med, att det frivilliga skytteväsendet skulle kunna utfylla de luckor, som givetvis måste uppstå genom en förkortad utbildningstid för de värnpliktiga.

En i dessa dagar offentliggjord statistik över det frivilliga skytteväsendet visar verkligen imponerande siffror, exempelvis i fråga om antalet inom de frivilliga skytteföreningarna lossade skarpa skott. Detta har nämligen under de sista 20 åren uppgått till den respektabla summan av 263 miljoner. Under samma tid hava utdelats över 208,000 statens skytteutmärkelsetecken för förvärvad skjutskicklighet, vilket ju måste anses utgöra ett talande vittnesbörd om det frivilliga skyttearbetets effektivitet. För närvarande finnas i vårt land närmare 2,000 skytteföreningar, de allra flesta med tidsenligt inrättade skjutbanor, och uppgår antalet aktiva skyttar f. n. till omkring 100,000, vilka under år 1924 lossat över 12 miljoner skarpa skott.

Försvarsrevisionen upptager, som ovan sagts, i sitt betänkande ett ordinarie årsanslag av 750,000 kronor. Visserligen måste detta anslag med hänsyn till de mångfaldigt större kostnader, som den enskilde för sitt deltagande i frivilliga skjutövningar nödgas underkasta sig, anses mycket knappt tillmätt.

Men om ett sådant statsunderstöd upptages i försvarsorganisationen på ordinarie stat, så skall det frivilliga skytteväsendet dock kunna säkerställas och befrias från den ovisshet och de olägenheter, som följa av nuvarande sätt för anslagsbehandlingen. Härigenom skulle ock vid skytterörelsens bedrivande kunna ernås ökad planmässighet och effektivare resultat.

Under 65 år har varje riksdag utan avbrott på extra stat anvisat understöd till den frivilliga skytterörelsen; detta torde därför kunna sägas hava blivit hävd och borde tiden sålunda nu vara mogen för en överföring på ordinarie stat, och detta alldeles särskilt med hänsyn till nu för handen varande förhållanden.

På grund av vad sålunda här ovan anförts hemställa vi,

att anslag till det frivilliga skytteväsendet måtte i samband med ny försvarsorganisations genomförande upptagas på ordinarie stat och

att det årliga anslagsbeloppet må beräknas till det av försvarsrevisionen föreslagna eller 750,000 kronor.

Stockholm den 21 mars 1925.

Elof B. Andersson,
Fältenborg.

Jöns Pålsson.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

John Karlsson.

K. J. Gustafsson.

B. v. Stockenström.

J. Clemedtson.
